

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس یکشنبه ۱۱ دی ماه ۱۳۱۱ * (۴ رمضان ۱۳۵۱)

فهرست مذاکرات

(۱) تصویب صورت مجلس	(۵) تصویب لایحه عملیات ساختمانی راه آهن شمال
(۲) تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر پست و تلگراف	(۶) تقدیم یک فقره لایحه فوری از طرف آقای وزیر داخله و تصویب آن
(۳) تصویب لایحه اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف	(۷) شور و تصویب لایحه اعتبار محصلین اعزامی وزارت طرق
(۴) تصویب لایحه تقریر بودجه ۱۳۰۲ مملکتی	(۸) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس هشت ساعت و ربع بعد از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس شنبه دهم دیماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * * *

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (نمایندگان خیر) صورت مجلس تصویب شد.

[۲ - تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر پست و تلگراف]

وزیر پست و تلگراف (آقای فرج الله خان بهرامی) - دو طغرا لایحه مختصری داشتم میخواستم بعرض مجلس برسانم یکی راجع به سیم کشی بین کازرون و تل خسروی که خط را تبدیل

کردیم میخواستیم از شیراز سیم کشی کنیم بتل خسروی چون تغییری در لغت ایجاد شده که ممکن است در وزارت مالیه اشکال کنند استدعا میکنم تصویب بفرمایند که رفع اشکال بشود عرض دیگر راجع به دینی است که بدفتر بین المللی برن داریم این هم مورد اشکال وزارت مالیه شده تمنا میکنم که لایحه اش بتصویب مجلس شورای ملی برسد که رفع اشکال بشود.

* * * عین مذاکرات مشروح یکصد و بیست و چهارمین جلسه از دوره هشتم تقنینیه (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دائرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غانین با اجازه - آقايان : آشتیانی - طباطبائی وکیلی - وکیل - بشکدار - موقر .

غانین بی اجازه - آقايان : ملک مدنی - تیمورتاش - میرزا سید مهدی خان فاطمی - حاج میرزا حبیب الله امین - دکتر امیراعلم

دکتر احتشام - اسفندیاری - دکتر طاهری - مرتضی قندیجان بیات - طهرانچی - دکتر انان - رهنما - عبدالعزیز خان دیا

دربانی - همراز - مزدهی - آقازاده سبزواری - قراکوزلو - شریعت زاده - حاکم - فوام - حاج غلامحسین ملک

کفیل وزارت طرق (سررتیب عبدالمجید میرزا) - محترما
 عرض میکنم لایحه ایست مشتمل بر یک ماده و یک تبصره راجع بتقاضای اعتبار برای ساختمان راه آهن شمال که بقید فوریت تقدیم میشود و نیز لایحه دیگریست راجع بمخارج محصلین در اروپا که این را هم بقید فوریت تقدیم میدارم
[۳ - تصویب لایحه اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف]
رئیس - بر عایت کسالت آقای وزیر پست و تلگراف کار ایشان را مقدم میداریم. خبر کمیسیون بودجه راجع بچند فقره اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف قرائت میشود:

خبر کمیسیون
 لایحه نمره ۲۷۴۳۱ وزارت پست و تلگراف راجع بچند فقره اصلاح در بودجه ۱۳۱۱ آن وزارتخانه در جلسه بودجه وزارت پست و تلگراف

شرح اعتبار	میزان اعتبار	مبلغیکه کسر میشود	باقی
۱ - ماده ۲ از فقره ۲ خرید دستگاه های بی سیم	۸۰۰۰۰۰	۴۳۰۰۰۰	۳۷۰۰۰۰ ریال
۲ - « ۴ « ۲ سیم کشیهای جدید	۲۳۰۰۰۰۰	۱۸۲۰۰۰	۲۱۶۸۰۰۰
۳ - « ۶ « ۲ مخارج اعزام نماینده بکنفرانس مادرید	۷۵۰۰۰	۵۵۰۰۰	۲۰۰ بهلوی
۴ - « ۷ « ۲ خرید اتومبیل	۵۵۰۰۰	۱۰۰۰۰	۴۵۰۰۰ ریال

بودجه کل مملکتی
 ماده ۱ - فصل ۹ بودجه مملکتی ۱۳۱۱

شرح اعتبار	میزان اعتبار	مبلغیکه کسر میشود	باقی
کسر و باعتبار مواد ذیل علاوه نماید	۲۰۱۶۰۶۱۰	۱۸۰۰۰۰	۱۹۹۸۰۶۱۰ ریال
۱ - ماده ۱۱ از فصل ۲ خرید ملزومات	۲۰۰۰۰۰	۱۴۵۹۵۷	۲۴۵۹۵۷ ریال
۲ - « ۱۲ « ۲ مطبوعات	۸۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
۳ - « ۱۴ « ۲ کرایه و تعمیرات وغیره	۶۶۵۰۰۰	۸۶۴۲۰	۷۵۱۴۲۰
۴ - « ۱۷ « ۲ خرج سفر و علیق اسب	۴۵۰۰۰۰	۸۹۰۲۳	۵۲۹۰۲۳
۵ - « ۱۸ « ۲ مخارج اتومبیل	۱۹۶۰۰	۱۱۰۰۰	۲۰۶۰۰
۶ - « ۱۹ « ۲ ملبوس مستخدمین جزء	۶۰۰۰۰	۲۶۰۰	۶۲۶۰۰

۷ - « ۲۴ « ۲ صرف قوه و تعمیر سیم
 ۲۹۰۰۰۰
 ۲۰۰۰ بهلوی
 جمع ۴۴۲۰۰۰ ریال
 ۵۵۰ بهلوی

۸ - ماده ۲ از فصل ۹ بودجه مملکتی
 ساختمان عمارت پست و گمرک
 ۹۰۰۰۰۰
 ۱۸۰۰۰۰
 ۱۰۸۰۰۰۰ ریال
 جمع کل ۶۲۲۰۰۰ ریال
 ۵۵۰ بهلوی

رئیس - آقای افسر .
افسر - بنده موافقم .
رئیس - مخالفی ندارد (گفتند - خیر) قبل از اینکه رای بگیریم توجه آقایان را بیک نکته جلب میکنم آقای وزیر عالییه دولایحه دارند که یکی مربوط به تفریح بودجه است میخواهند بگذرانند از آقای کفیل وزارت طرق هم دو لایحه ایست که یکی اعتبارات برای راه آهن است اینها تمام لواجی ماست که باید بورقه رای گرفته شود و آنکه فوریت است که باید الساعه رای گرفته شود آن تا بلو در نظر آقایان باشد که ما باید همیشه ۸۵ نفر حاضر داشته باشیم آقایانیکه باماده واحده مربوط بوزارت پست و تلگراف موافقت دارند ورقه سفید خواهند داد .
(اخذ آراء بعمل آمده ۸۶ ورقه سفید تعداد شد)
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رای ۸۹ با اکثریت ۸۶ رای تصویب شد *

۴ - تصویب لایحه تفریح بودجه ۱۳۰۲ مملکتی
رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع بتفریح بودجه ۳۰۲ مملکتی قرائت میشود:
 کمیسیون بودجه در جلسه اخیر خود با حضور نماینده وزارت مالیه لایحه نمره ۳۲۳۶۷ دولت راجع به تفریح بودجه سنه مالی ۱۳۰۲ مملکتی را مطرح و تحت شورو مذاقه قرار داده با شرحی که در مقدمه لایحه ذکر شده کمیسیون با تفریح بودجه جمع و خرج مملکتی در سال مالی ۱۳۰۲ موافقت و اینک عین دو ماده پیشنهادی دولت را برای تصویب بمجلس مقدس شورای ملی تقدیم میدارد .
رئیس - مواد پیشنهادی دولت قرائت میشود .
 ماده اول - حساب عمل بودجه کل سنه مالی بکپزار و سیصد و دو شمسى جمعاً و خرجاً بمبلغ ذیل بالغ است .
 عایدات ۲۳۱۱۱۸۵۹۷ فران
 مخارج ۲۳۳۴۷۰۰۴۷۰۳۵

اسامی موافقین - آقایان : انشار - احتشام زاده - ایزدی - نفا الاسلامی - فتوحی - میر سید احمد بهستانی - حیدری اعتبار - حاج میرزا حسینخان فاطمی - مؤید احمدی - اسکندری - نصیری - فرونی - نجیر فرمند - اسدی - فرشی - بیات ماکو رضاقلیخان باستانی - میرزا محمد علیخان تربیت - وهاب زاده - کفائی - هراز - مهدوی - مجد ضیائی - صفاری - سهرابخان ساکینان جمشیدی - معتمدی - رهبری - ملک زاده آملی - مفتی - حبیبی - طالش خان - میرزا اسدالله قبه - میرزا یونس - قراگوزلو امیر دولتشاهی - علیخان اعظم زنگنه - انجمنی - بوشهری - امیر حسینخان بختیار - افسر - یونس آقا وهاب زاده - دکتر ضیائی دکتر طاهری - میرزا محمد حسین نواب - دبستانی کرمانی - سید کاظم زردی - کازرونی - امیر عامری - دکتر ملک زاده حاج محمد رضا بهستانی - ابوالحسنخان بیرتیا - مقدمه - خواجوری - حسنعلی میرزا دولتشاهی - دبیر سهری - دادور - شریفی مسعودی - طباطبائی دیبا - مولوی - طهرانی - ارکانی - میرزا محمدتقی طباطبائی - دکتر احتشام - روحی - میرزا سید مهدیخان فاطمی انبال - عراقی - دکتر سنک - دکتر امیر اعلم - لاریجانی - آقا سید محمد محیط - فهیمی - محمد تقی خان اسعد - معتمد سنک حبیب الله امین - آخوند یارعلی - ملک مدنی - هزار جریبی - دکتور شیخ - فتحمیلخان بختیار - محمد علی میرزا دولتشاهی دکتر سمعی .

تفاضل مخارج نسبت به ابدات ۲۳۵۱۴۵۰۳۵ قران
ماده دوم - مجلس شورای ملی حساب بودجه کل سته
مالی بکهاز و سیصد و دو شمسئ ملکتی را که بشرح مذکوره
در فوق میباشد تصویب و مفاصای آن را بدولت تسلیم مینماید
رئیس - لایحه توزیع شده است قرائت ارقام کویا لازم
نباشد مخالفی نیست آقای فیهمی.

فیهمی - این لایحه تفریغ بودجه که از طرف
وزارت مالیه پیشنهاد شده است بنده تصور میکردم فقط
برای استحضار و اطلاع است بجهت اینکه لایحه بودجه
که تصویب می شود البته اعتباراتی است که مجلس اجازه
میدهد دولت در حدود آن اعتبارات کارهای ملکیتی
را اداره کند لایحه تفریغ بودجه اهمیتش از جهانی
بیشتر از خود بودجه است زیرا در لایحه تفریغ بودجه
است که مجلس نظارت خودش را در کارها اعمال
کند یعنی به بند آن چیزهایی را که در بودجه ذکر شده
است و تصویب کرده اند آیا عمل شده است یا نشده است
بودجه ملکیتی را بطور کلی می شود تصویب کرد اما
لایحه تفریغ بودجه باید تمام باجزه و تفصیل و تمام شروع
لازمه باشد بعلاوه برای لایحه تفریغ بودجه لازم است
که مجلس در موقع اجرای آن بودجه نظارت خودش را
بویله دیوان محاسبات عمومی کرده باشد هبئی که از
طرف مجلس این کار را میکند دیوان محاسبات است که
از روز اولی که شروع به اجرای بودجه هر ساله می شود
تمام وصولی و پرداختها بانظر دیوان محاسبات عمل
می شود که راپورت دیوان محاسبات مدرک تصویب مجلس
خواهد بود یعنی تمام اسناد خرج و محاسبات و غیره را
می بیند و تصویب می کنند و در راپورت سالیانه که
بمجلس میدهند ذکر می کنند که این بودجه بچه طریق
اعمال شده حالا البته ما بدولت اعتماد و اطمینان داریم
و آن شرایطی که قید شده است در قانون اساسی برای
نظارت و برای دیوان محاسبات بشرط عدم اعتماد بدولت
که بوده است بلکه برعکس هر دولتی که طرف اعتماد
مجلس باشد می بایست اعمال خودش را مطابق آن
قواعد باطلاع مجلس برساند و مخارج را بصوب
دیوان محاسبات عمل کند حالا این قسمت ها شده است

وسائل هم نبوده است مالز وزارت مالیه ممنون هستیم
که برای يك موقعی که وسائل هم نداشته اند صورت
جمع و خرج را تهیه کرده اند یعنی آنچه را که بعد از
تصویب مجلس خرج شده است صورتی درست کردند
که از عوائد امساله چقدر وصول شده و چقدر خرج
شده و چقدر کسر است و چقدر اضافه است لیکن این
را ما بانظر اعتماد وزارت مالیه این صورت را برای
اطلاع خودمان قبول کردیم اما بجزئیات این عمل و این
حساب اطلاعی نداریم که به بینیم واقعاً چه بوده مثلاً از
عواید امسال آنچه وصول شده چه بوده و آنچه باقی
مانده در محل چه بوده و چرا باقی مانده بالاخره اینها
را که ما جزئیاتش را مطلع نیستیم قصد این است که این
لایحه تفریغ بودجه صورت واقعی آن تفریغ بودجه که
باید بگذراند ندارد فقط يك صورت جمع و خرجی است
برای یکسال و زحمتی هم کشیده اند بجهت اینکه وسایل
کار در دستشان بوده و اعتبارات در ضمن سال ۱۳۰۲ و
۱۳۰۳ غالباً تغییر و تبدیل می شده است با این حال يك
صورت جامعی تهیه کرده اند و بدست داده اند بنابر این
بنده گمان می کنم که محتاج به تصویب و رأی باشد برای
اینکه تصویب و رأی يك چیز مبهمی که از جزئیاتش ما
بی اطلاع هستیم البته مورد ندارد. بودجه را که تصویب
میکند بطور کلی برای این است که صورتی را که بعد
می آورند ما مطلع می شویم از جزئیات آن ولی در اینجا
آن اطلاعات بما داده نمی شود و فقط يك صورتی است
که تهیه کرده اند و امیدواریم بعدها وسایل نظارت
مجلس را در جمع و خرج اول تهیه کنند تا
صورتی که بمجلس می باید با اطلاع و استحضار بطرف
کار باشد و حسابی باشد که بتوان رسیدگی کرد والا
این حساب حسابی نیست که بتواند بصوب مجلس
برسد

وزیر مالیه (آقای تقی زاده) - بیانات آقای فیهمی
از اول تا آخرش صحیح است و بنده هم چیزی ندارم
که به آن بیفزایم برای اینکه معنی تفریغ بودجه همین
است که فرمودند و اهمیتش بیشتر است از تصویب
خود بودجه و بنده بخصه خودم و هم خودم خیلی

و واری کردن که این خرج بی فایده بوده است
یا نبوده است این خیلی خوب است برای مملکت و باید
دقت کامل شود و امیدوارم همینطور که مطلوب آقایان
است بتدریج هرچه پیش بیاید تا سه چهار ماه دیگر
امیدوارم همه آنها را تمام کنیم قبل از ۱۳۰۸ گرچه
بایست قبل از این مدت حاضر بشود ولی دو سه مطلب
مهمی پیش آمد و مانع کار شد ولی بعد از آن دیگر از
پارسال و امسال و شاید هم بتوانم عرض کنم ۱۳۰۹
کامل تر است و همانطور که مطلوب است هست.

رئیس - آقای مؤید احمدی.

مؤید احمدی - اولاً بنده خیلی خوشوقتیم که از اول
مشروطیت تا بحال که ۲۶ سال تقریباً گذشته و دوره
هشتم تقنینیه است این اول لایحه تفریغ بودجه است که
به مجلس آمده تا بحال با اینکه مطابق قانون اساسی و
قانون محاسبات عمومی در هر سال می بایست لایحه
تفریغ بودجه به مجلس بیاید نیامده است و حقیقتاً باید
از آقای وزیر مالیه تشکر کرد که موفق شده اند که
لایحه تفریغ بودجه را به مجلس شورای ملی آورده اند
لکن بنده عرض میکنم همانطور که آقای فیهمی توضیح
دادند و همینطور که خود آقای وزیر مالیه در مقدمه لایحه
تذکر داده اند حقیقتاً این لایحه تفریغ بودجه نیست لایحه
تفریغ بودجه همانطور که آقای فیهمی فرمودند اهمیتش
پیش از خود بودجه است بودجه يك اعتباری است که
مجلس بوزارت مالیه یا سایر وزارتخانه ها میدهد که خرج
کند لایحه تفریغ بودجه صورت این است که این خرج
شده است و البته خیلی هم کار مشکلی است که بتواند از
سالهای قبل لایحه تفریغ بودجه را به مجلس بدهند بنده
عرض کنم عجباً چون تا بحال هیچ نداشته ایم بنده مخافتی
با این ندارم لکن لازم دانستم توضیحی بدهم که این
لایحه تفریغ بودجه نیست بایستی در اقلام جمع و خرج
کاملاً رسیدگی شود و آن محظوراتی که آقای وزیر
مالیه در مقدمه لایحه مرقوم فرموده اند این محظورات
برداشته شود و بد بیاید باینکه رسیدگی آن خیلی مشکل
است و امیدوارم که لایحه هایی که بعد می آورند از
۱۳۰۴ بانصرف روشن تر و جمع و خرجها بهتر تشخیص

ممنون و خوشوقت می شوم که هر وقتی که مجلس وارد
هر نوع نظارت نامی که ممکن است در تفریغ بودجه بعمل
یاورد ولی باید عرض کنم که الآن این ترتیب برای
ما مهیا است برای بودجه سال گذشته و بودجه هذمه
السنه يك تفریغ بودجه کامل المیاری که آقای فیهمی
دلشان میخواهد و بیان فرمودند بجزء و تمام شرایطی که
ممکن است تقدیم مجلس شود و تهیه و تدارک این کار
کاملاً شده است و هیچ مانعی ندارد اما برای ۱۳۰۲ و
۱۳۰۳ می شد که در واقع بیایم و عذر بخواهیم که هیچ
چیز نداریم ولی این کار را نخواستیم بکنیم اول يك
خلاصه حسابی تهیه شد که از ۱۳۰۳ گرفته شود و تا
حالا بیاید ولی ما بعد که مطالعه کردیم به آن خلاصه
حساب ۱۳۰۲ هم اکتفا نکردیم و تمام دفاتر قدیمه و
آنچه که میسر بود اطلاعات بدست می آوریم آوردیم صبر
کردیم و بالاخره متوسل شدیم به بحوالجات و
درخواستهای که صادر شده بود نه تنها آنچه که مجلس
تصویب کرده بود و وصول شده بود ولی راپورت جداگانه
که برای تفریغ بودجه تقدیم شده است برای همه تفریغ
بودجه ها يك راپورت عمومی بنده تقدیم کردم و برای
هر تفریغ بودجه يك راپورت جداگانه تقدیم داشته ام
اگر ملاحظه فرمائید توجه خواهید فرمود که هرچه
جلوتر می آید کاملتر و مربوطتر خواهد شد ۱۳۰۴ که
الآن حاضر است اگر مجلس مدتش منقضی نمی شد
می توانستم تقدیم کنم ملاحظه می فرمودید که تفریغ بودجه
۱۳۰۴ کامل تر است از ۱۳۰۳ و همچنین ۱۳۰۵ از آن
هم کاملتر است و این که برای تقشش و تحقیق این يك
دیوان محاسباتی لازم است همانطور که قانون اساسی
منظور کرده و کمیسیون مجلس هم باید کاملاً
دقت کند خود مجلس هم باید دقت کند. عرض کردم
این در نهایت درجه مطلوب خود وزارت مالیه است و
بلکه باید مطلوب همه باشد برای اینکه در آن ترتیبات
و شرایط و باصلاح فرمالتیه های ابتدائی قبل از صدور
حواله هرچه سخت گیرانه تر زیاد بشود می توان گفت
که باعث يك تعطیل و وقفه در کار می شود و تحقیق
اینها کمی طولانی می شود ولی وقت خرج کردن و
بعد از خرج کردن خرجش را رسیدن و دقت کردن

داده بشود فقط بنده خواستم این توضیح را بدهم که این بعنوان لایحه تفریح بودجه که ما میخواهیم نیست لکن عجباً بهتر از هیچ هست

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم

رئیس - آقایانیکه با ورود در شور مواد موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود:

ماده اول - حساب عمل بودجه کل سنه مالی یکهزار و سیصد و دو شمسى جمعاً و خرجاً بمبالغ ذیل بالغ است:

عایدات ۲۳۱۱۱۸۵۹۷ قران

مخارج ۲۳۳۴۷۰۰۴۷ قران

تفاضل مخارج نسبت بعایدات ۲۳۵۱۴۵۰ قران

رئیس - اشکالی ندارد؟ (خیر) آقایانیکه با ماده اول موافقت قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود:

ماده دوم - مجلس شورای ملی حساب بودجه کل سنه مالی یکهزار و سیصد و دو شمسى مملکتی را که بشرح مذکوره در فوق می باشد تصویب و مفاصای آن را بدوات تسلیم مینماید.

رئیس - اشکالی نیست؟ (خیر) آقایانیکه با ماده دوم موافقت دارند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات ثانی

است. اشکالی نیست؟ (خیر) آقایان موافقتین ورقه سفید خواهند داد

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده و ۷۶ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۸ نفر با اکثریت ۷۶ رأی تصویب شد

[۵ - تصویب لایحه اعتبار عملیات ساختمانی راه آهن شمال]

رئیس - لایحه آقای کفیل وزارت طرق مطرح است

ساحت محترم مجلس شورای ملی

از مبلغ هشتاد و دو میلیون و بانصد هزار ریالی که بموجب قانون ۲۸ اسفند ۳۱۰ برای مخارج ساختمان قسمتهای مختلفه راه آهن بتصویب رسیده بود مبلغ چهل و دو میلیون و بانصد هزار ریال براه آهن شمال تخصیص داده شده که بواسطه ازدیاد عمله و کارگر و احتیاج بخرید مصالح اضافی و توسعه عملیات ساختمانی و مخصوصاً ترقی دلار از هیجده و نیم ریال به سی ریال و خرید سی کیلومتر ریل اضافی قریب ناتمام بوده و برای اینکه بتوان تا آخر سال عملیات جاری را ادامه داد جمعاً محتاج به نوزده میلیون و صد هزار ریال اعتبار اضافی میباشد و بنا براین ماده واحده ذیل را تقدیم و تقاضای تصویب آنرا بقید فوریت مینماید.

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است برای ادامه عملیات ساختمانی راه آهن شمال و تعمیر اسکله بندر شاه و تراورسهای خط بین بندر شاه و شاهی و خرید ماشین قیراندود کردن تراورسها در سال ۱۳۱۱ مبلغ نوزده

میلیون و صد هزار ریال علاوه بر مبلغ هشتاد و نه میلیون و صد هزار ریال اعتباری که بموجب قوانین مصوبه مورخه ۲۸ اسفند ۱۳۱۰ و مورخه ۲۲ شهریور ۱۳۱۱ و مورخه ۲۶ آبان ۱۳۱۱ اعطاء شده از محل عایدات انحصار قند و شکر بوزارت طرق بپردازد.

تبصره - اعتبارات مصوبه ساختمان راه آهن جنوب و راه آهن شمال شامل پرداخت مخارج تأمینیه راه از حقوق مأمورین تأمین و مخارج مربوطه بآن نیز میباشد.

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده موافقم

رئیس - فوریت لایحه مطرح است اشکالی ندارد؟ (خیر) آقایانیکه با فوریت لایحه موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است برای ادامه عملیات ساختمانی راه آهن شمال و تعمیر اسکله بندر شاه و تراورسهای خط بین بندر شاه و شاهی و خرید ماشین قیراندود کردن تراورسها در سال ۱۳۱۱ مبلغ نوزده ملیون و صد هزار ریال علاوه بر مبلغ هشتاد و نه میلیون و صد هزار ریال اعتباری که بموجب قوانین مصوبه مورخه ۲۸ اسفند ۱۳۱۰ و مورخه ۲۲ شهریور ۱۳۱۱ و مورخه ۲۶ آبان ۱۳۱۱ اعطاء شده از محل عایدات انحصار قند و شکر بوزارت طرق بپردازد

رئیس - اشکالی نیست؟ (خیر) باز یاد آوری میکنم

قبل از رأی گرفتن که ما به ۸۵ نفر احتیاج دائم داریم آقایانیکه موافقت ورده سفید خواهند داد (اخذ و استخراج آراء بعمل آمده و ۷۸ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۷ نفر با اکثریت ۷۸ رأی تصویب شد

[۶ - تقدیم يك فقره لایحه از طرف آقای وزیر داخله بقید فوریت و تصویب آن]

رئیس - آقای وزیر داخله فرمایشی دارید؟

وزیر داخله - يك لایحه است راجع باصلاح بودجه نظمی چون بعضی اقلام خرجشان کسر آمده است و بعضی اعتبارات اضافی داریم که میخواهیم بمواد دیگر منتقل شود و چون در حدود اعتبار کل بودجه است و اعتبار اضافی نیست و مطلب هم مختصر و ساده است با قید فوریت تقدیم میکنم.

رئیس - قرائت میشود:

ساحت محترم مجلس شورای ملی

نظر باینکه بعضی از اعتبارات خرج هذمه السنه اداره کل تشکیلات نظمی بواسطه ترقی اجناس و زیاد شدن احتیاجات خصوصاً در قسمت محبس کسر آمده و تغییر و انتقال اعتبارات بعضی مواد بودجه ضرورت پیدا کرده است لهذا ماده واحده ذیل پیشنهاد و بقید فوریت تقاضای تصویب آن میشود.

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۳۰۰۰۰۰۰

اسامی رأی دهندگان - آقایان: فروزی - مؤید احمدی - دبیر - هرابی - مخبر فرهمند - تربیت - بیات - ماکو - مهدوی - معتمدی - پوشهری - میرزا انیس - طالبخان - امیر دولتشاهی - میرزا اسدالله نقه - فتوحی - مجد شبانی - حبیبی - ملک زاده آملی - جمشیدی - سهرابخان ساکنیان - رهبری - مفتی - کفائی - علیخان اعظم زنگنه - امیر حسین خان بختیاری - فراگوزلو - یونس آقا و هابزاده مسعود تائبی - اسدی - دکتر ضیائی - امیر ابراهیمی - ارگانی - دکتر ملک زاده - کاسزرونی - میرزا محمد حسین نواب حاج میرزا حسین خان قاضی - دبستانی کرمانی - خواجوی - ابوالحسنخان پیریا - باستانی - صفاری - روحی - دکتر امیر اعلم دادور - احتشامزاده - مسعودی خراسانی - دکتر سمیعی - شریفی - مولوی - مقدم - حسنعلی میرزا دولتشاهی - هزارجریبی - حیدری - آقا سید محمد مجتهد - آخوند یارعلی - دهستانی - لاریجانی - حاج میرزا حبیب الله امین - ملک مدنی - عراقی - اقبال - دکتر شیخ - فهیمی - محمد تقی خان اسعد - فتحعلیخان بختیار - محمد علی میرزا دولتشاهی - معتمد سنک - دکتر سنک - طباطبائی دیبا طاهری - احتشامزاده - وهاب زاده - ثقة الاسلامی - طهرانچی - میرزا محمد تقی طباطبائی - حاج محمد رضا بهبهانی - ایزدی - افسر - امیر عامری .

اسامی رأی دهندگان - آقایان: مؤید احمدی - شریفی - دادور - حبیبعلیخان نواب - دکتر امیر اعلم - حاج میرزا حبیب الله امین - روحی - دکتر احتشام - دکتر سمیعی - دکتر سنک - مسعودی خراسانی - فتح الله خان فروزی - مخبر فرهمند - مقدم - افسر - دبیر - سهرابی - ناصری - دکتر ضیائی - مسعود تائبی - مولوی - کاسزرونی - امیر حسین خان بختیاری - پوشهری - انجمنی - علیخان اعظم زنگنه - مهدوی - طالبخان - میرزا انیس - امیر دولتشاهی - مفتی - سهرابخان ساکنیان - ملک زاده آملی - فتوحی - حبیبی - معتمدی - مجد شبانی - کفائی - میرزا محمد علیخان تربیت - بیات - ماکو - فرشی - رضاعلیخان باستانی - صفاری - حسنعلی میرزا دولتشاهی - ابوالحسنخان پیریا - حاج محمد رضابهبهانی - خواجوی - دکتر ملک زاده - امیر عامری - دبستانی کرمانی - میرزا محمد حسین نواب - امیر ابراهیمی - انشار - اسدی - ایزدی - میر سید احمد بهبهانی - عراقی - طهرانچی - دکتر طاهری - ثقة الاسلامی - وهابزاده - طباطبائی دیبا - معتمد سنک - محمد علی میرزا دولتشاهی - فتحعلیخان بختیار - محمد تقی خان اسعد - دکتر شیخ اقبال - حیدری - اعتبار - هزارجریبی - لاریجانی - دهستانی - احتشامزاده - میر سید محمد مجتهد - آخوند یارعلی .

ریال از اعتبار ماده ۱ و ۶۵۰۰۰ ریال از ماده ۲ بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل تشکیلات نظمیه کسر و باعتبار مواد ذیل اضافه نماید.

ماده ۱۱ برای مخارج ملزومات	۲۰۰۰۰۰ ریال
« ۱۴ « تعمیرات	« ۱۵۰۰۰۰ «
« ۱۷ « مسافرت مأمورین	« ۲۰۰۰۰۰ «
« ۲۳ « محبوسین	« ۳۰۰۰۰۰۰ «
« ۲۵ « کشف جنایات	« ۱۰۰۰۰۰ «

جمع ۳۶۵۰۰۰۰ ریال
رئیس - فوریت مطرح است. مخالفی نیست: (خبر) آقایانیکه با فوریت لایحه موافقت قیام فرمایند.

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است
ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۳۰۰۰۰۰۰ ریال از اعتبار ماده ۱ و ۶۵۰۰۰ ریال از ماده ۲ بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل تشکیلات نظمیه کسر و باعتبار مواد ذیل اضافه نماید.

ماده ۱۱ برای مخارج ملزومات	۲۰۰۰۰۰ ریال
« ۱۴ « تعمیرات	« ۱۵۰۰۰۰ «
« ۱۷ « مسافرت مأمورین	« ۲۰۰۰۰۰۰ «
« ۲۳ « محبوسین	« ۳۰۰۰۰۰۰ «
« ۲۵ « کشف جنایات	« ۱۰۰۰۰۰۰ «

جمع ۳۶۵۰۰۰۰ ریال
رئیس - در این هم اشکالی نیست (خبر) آقایان موافقین
ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ واستخراج آراء بعمل آمده و ۷۵ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۷ نفر با اکثریت ۷۵ رأی تصویب شد *

[۷ - شور و تصویب لایحه اعتبار محصلین اعزامی وزارت طرق]

رئیس - آخرین نمره کاری است که امشب داریم. لایحه دیگر آقای کفیل وزارت طرق راجع به محصلین قرائت میشود.

ساحت محترم مجلس شورای ملی - بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است بر طبق قوانین مصوبه وزارت فوائد عامه سابق و وزارت طرق فعلی اجازه داده شده بود شصت نفر محصل برای قسمت علمی راجعه براه آهن و معادن و سی نفر برای قنون عملی مربوط براه آهن با اروپا اعزام و مخارج سالیانه هر يك را تا حدود هجده هزار ریال پرداخت نمایند. از محصلین مذکور عده فعلاً در تمالك فرانسه - انگلستان - آلمان و غیره مشغول تحصیل می باشند مبلغ مصوب در قوانین فوق که بتومان منظور است تا آخر سنه ماضیه ۱۳۱۰ با اسعاریکه دولت در موقع قیمت عادی برای راه آهن خریداری و ذخیره داشته مبادله و تکافوء مخارج محصلین را مینموده ولی چون از اول سال جاری ادامه ترتیب سابق میسر نیست و قیمت اسعار ترقی نموده لذا بیهیچوجه هجده هزار ریال تکافوء مخارج محصلین را ندارد و لازم شده است مخارج سالیانه هر يك بمبلغ دو بیست و ده (۲۱۰) پهلوی طلا تعیین گردد علیهذا مواد ذیل را بقید يك فوریت پیشنهاد و استدعای تصویب دارد.

ماده اول - مجلس شورای ملی مخارج تحصیل نودنفر محصلین قنون علمی و عملی مربوط براه آهن را از قرار سالیانه حد متوسط تقری دو بیست و ده (۲۱۰) پهلوی طلا تصویب و بوزارت طرق اجازه میدهد معادل این مبلغ وجه آن را به ریال نرخ روز از محل عایدات انحصار قند و شکر از وزارت مالیه دریافت دارد مخارج ایاب و ذهاب و سرپرستی محصلین مزبور از محل اعتبار عایدات انحصار قند و شکر علاوه بر مخارج تحصیل بوزارت طرق تأدیه خواهد شد.

ماده دوم - در صورتی که مخارج سالیانه هر يك از محصلین مزبور در ماده فوق معلوم شود در نتیجه گرانی معیشت مملکتی که محصل در آنجا تحصیل مینماید تجاوز از مبلغ مقرر در این قانون نماید وزارت طرق مجاز خواهد بود کسر مخارج آن محصل را از صرفه جزئیهای مخارج سایر محصلین بپردازد

تبصره - ماده واحده قانون سیزدهم خردادماه ۱۳۰۹ و تبصره يك از قانون اعزام محصلین راه آهن مصوب ۲۶ مهرماه ۱۳۰۹ ملغی و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ قابل اجراء خواهد بود

رئیس - فوریت مطرح است. مخالفی نیست؟
دکتر طاهری - بنده مخالفم.
رئیس - بفرمائید.

دکتر طاهری - البته با اصل لایحه مخالفتی ندارم بنده ولی برای فوریتش يك دلیلی در لایحه ذکر نشده است (روحی - انتهای مجلس) مقصود این است که لوایح بر طبق نظامنامه اصولاً باید دو شوری باشد مگر لوایح بودجه که يك شوری است. اگر يك احتیاجات ضروری که تأخیر آن اسباب فوت يك منافی شود یش باید آنوقت لوایح باید فوری باشد کم کم کلیه لوایح این جزء تشریفاتش وارد می شود که باید فوری باشد هر لایحه بدون اینکه ضرورتی داشته باشد فوری می شود حالا بنده مقصودم این نیست و باین لایحه هم مخالف نیستم اگر چنانچه بطور عادی هم باید به مجلس و در آن جلسه هم بگذرد تأخیری نمی شود زیرا می رود به کمیسیون کمیسیون تصویب میکند جلسه آینده می آید

بهمجلس و میگذرد دلیلی هم برای فوریتش نیست بنده معتقدم که دولت بایستی رعایت این قسمت را بنماید که لوایحی را که میخواهد بقید فوریت تقدیم کند ادله برای فوریت داشته باشد که اگر تأخیری شد تأخیرش موجب فوت يك منافی می باشد. مقصود عرض بنده این بود که رعایت این قسمت شود

رئیس - آقای روحی.
روحی - عرض کنم همکار محترم خودم در موقعی که قانون راه آهن از مجلس میگذشت آقای تقی زاده پیشنهاد کردند سالی دو بیست نفر شاگرد اعزام دارند برای راه آهن البته این هم برای همان قانون آمده است و ادله فوریتش همان بوده است که قبلاً در بدو امر محصل رفته است و مخارج میخواهد و پول میخواهد و باید باو برسانند در اروپا میخواهد مخارج کند در نقاط مختلفه فرنگستان باید خرج باو بدهند سال و مجلس هم در حال اقتضاء می باشد و مسائل مالی را هم میدانید که از سالی بسال دیگر بردن مطابق قانون محاسبات عمومی مشکل است. مجلس هم در حال اقتضاء است به علاوه اگر ما بخواهیم باین ترتیب پیش برویم بیشتر از کارها می ماند. ادله اش هم ذکر شده بود منتهی حضرتعالی توجه نکردید

رئیس - آقا افسر.
افسر - موافقم.
رئیس - آقای دشتی.

دشتی - عرض کنم اظهارات آقای دکتر طاهری مخبر کمیسیون بودجه کاملاً صحیح است و دلایلی که آقای روحی اظهار کردند این است که این لایحه خوب لایحه ایست در خوبی این لایحه تصور میکنم هیچ صحبتی نباشد و خیال میکنم که تمام نمایندگان رأی بدهند باین مسئله و لایحه هم که محصل برای تعلیم قنون مربوط براه آهن با اروپا برود بهترین لوایح است در اصل مقصود صحبت نیست. در اینجا دو مطلب است یکی يك اصول کلی است ما میگوئیم يك لایحه را دولت باید باقید فوریت تقدیم مجلس بکند که اگر آن لایحه بنوریت نگذرد و از این جلسه بگذرد دیگر بقصد موجب خسران

- * اسامی موافقین - آقایان: بیات ماکو - مقتی - معتمدی - مجدضیانی - مهدوی - مخبر فرهمند - میرزا فتح الله خان نوری دیرسهرابی - مؤید احمدی - دکتر ضیائی - میرزا محمدعلیخان تربیب - فتوحی - سهرابخان ساکینیان - ملک زاده آملی - انجمنی حبیبی - میرزا اسدالله فقیه - طالش خان - میرزا یانس - امیر دولتشاهی - بوشهری - علیخان اعظم زنکنه - فراه گرو امیر حبیبخان بختیار - مسعودناتی - افسر - ناصری - حاج محمد رضا بهبهانی - محمد تقی خان اسعد - دبستانی زرماتی - امیر ابراهیمی میرزا محمد حسین نواب - دکتر ملک زاده - امیر غامری - حاج میرزا حسینخان فاطمی - خواجوی - میرزا احمد خان صفاری ابوالحسن بیرنیا - شریع زاده - فرش - رضا فقیهان باستانی - اسدی - مقدم - دکتر سبعمی - حسامی میرزا دولتشاهی - نقه الاسلامی وهاب زاده - احتشامزاده - طهرانچی - میرسید اسعد بهبهانی - ایفوانی - محمدعلی میرزا دولتشاهی - دکتر شیخ - فتحعلیخان بختیار معتمد سنک - دکتر سنک - طباطبائی دینا - الیزدی - دادور - اسکندری - مسعودی - مواری - شریفی - دکتر احتشام حاج میرزا حبیب الله امین - اقبال - فهیمی - روحی - لاریجانی - آخوندیارهانی - حیدری - اعتبار هزارجریبی - ملک مدنی - عراقی.

و زیانی بشود. عرض کنم اگر این لایحه نگذرد امشب و روز سه شنبه بگذرد آیا موجب خسران و ضرری می شود البته ما موافقت میکنیم که فوریت رأی داده شود. ولی اگر موجب خسران و زیانی نخواهد بود داعی ندارد که بقید فوریت رأی داده شود. عرض کنم يك طلبی دیگر اینکه اصلاً ما موافقیم که شاگرد بفرستند بارویا ولی این لایحه هم باید درش دقت شود مثلاً بنده بنظم رسید که راجع بخرج ایاب و ذهاب مبلغش معین نشده اصلاً خود این برخلاف ترتیب است برخلاف اصل است (روحی - هفتاد تومان) بله حالا بعد درست است که حساب می شود ولی این برخلاف ترتیب است عرض کنم بطور کلی از این جور اشتباهات جزئی ممکن است که در لایحه باشد و اینها در کمیسیون رفع میشود اصلاح میشود و باضافه لایحه چاپ میشود و نمایندگان میخوانند و از روی بصیرت رأی میدهند پس بنابراین اگر ما مخالفت داریم برای این نیست که لایحه بدست خیر با این ترتیب مخالفیم که مخالف اصل است برای این است که از روی بصیرت رأی بدهیم. اگر ما با فوریت مخالفیم از برای همین است والا از روی این نیست که اصل لایحه بدست یا اینکه ما اصولاً مخالفیم با اعزام محصل بارویا خیر ما موافقیم ولی این ترتیب چون مخالف اصل است مخالف هستیم و این دلایل را هم نماینده محترم اظهار کردند که مجلس در شرف انقضاء است و این مطابق يك قانونی است که سابقاً گذشته است. بنده عرض میکنم سابقاً این قانون گذشته همه هم موافقیم مجلس هم نزدیک است تمام شود ولی این لایحه اگر برود به کمیسیون پس فردا که روز جلسه است دوباره بمجلس خواهد آمد و اشکالی ندارد پس بنابراین استدلال اگر این طور باشد این استدلال را بنده مقنع ندانستم.

رئیس - آقای افسر.

افسر - فوریت لایحه منحصر باین نیست که اگر يك دقیقه دیرتر شود بایک جلسه دیر شود ضرر جبران ناپذیری بدولت باملت وارد شود خیر. در مطلب است یکی فوریت برای حق تقدم است در لوایح یعنی دو سه لایحه دارد دولت این لایحه حق تقدم دارد. این لایحه چندین دفعه

مقتضی شده است و لزوم داشته است برای مطالعه قضیه حالاً بیک موقعی رسیده ایم که فوریت پیدا شده است موضوع عبارتست از تأمین مخارج يك عده کثیری از محصلین که در اروپا هستند و البته هر کاری عادی هم که باشد وقتی که از موقع خودش گذشت فوریت پیدا میکند و الا البته دولت این نظر را داشته است و مطیع این ترتیب بوده است که لوایح بموقع خودش شور بشود و بکمیسیونها برود از این مطلب ها نخواستیم تجاوز کنیم فقط باین دلایل بوده است و بر حسب ضرورت بوده است که تقاضای فوریت شده است بعلاوه وقت هم آقا یکقدری تنگ است (صحیح است)

بعضی از نمایندگان - کافی است

رئیس - آقا باینکه با فوریت موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات مخالفی نیست

دشمنی - لایحه را دو مرتبه بخوانند هیچکس چیزی نفهمید.

رئیس - خواننده شود؟

دشمنی - بله آقا ما نفهمیدیم.

ماده اول - مجلس شورای ملی مخارج تحصیل نود نفر محصلین فنون علمی و عملی مربوط براه آهن را از قرار سالیانه حد متوسط نفری دو بیست و ده (۲۱۰) پهلوی طلا تصویب و بوزارت طرق اجازه میدهد معادل این مبلغ وجه آن را بریال بنرخ روز از محل عایدات انحصار قند و شکر از وزارت مالیه دریافت دارد مخارج ایاب و ذهاب و سرپرستی محصلین مزبور از محل اعتبار عایدات انحصار قند و شکر علاوه بر مخارج تحصیل بوزارت طرق تأدیبه خواهد شد.

ماده دوم - در صورتیکه مخارج سالیانه هر يك از محصلین مزبور در ماده فوق معلوم شود در نتیجه گرانی معیشت مملکتی که محصل در انجا تحصیل مینماید تجاوز

از مبلغ مقرر در این قانون نماید وزارت طرق مجاز خواهد بود کسر مخارج آن محصل را از صرفه جوئیهای مخارج سایر محصلین بپردازد.

تبصره - ماده واحده قانون سیزدهم خرداد ماه ۱۳۰۹ و تبصره يك از قانون اعزام محصلین راه آهن مصوب بیست و ششم مهر ماه ۱۳۰۹ ملغی و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ قابل اجراء خواهد بود.

رئیس - مذاکره در کلیات است. آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - اولاً به همکار محترم آقای روحی عرض میکنم بنده با سمت مخبری کمیسیون بودجه بنده همیشه مدافع بوده ام از لوایح وزارت طرق اینکه عرض کردم مقصودم این است که کلیه بایستی الفاظ با معانی یکتناسی داشته باشد یعنی وقتی ما میگوییم لایحه فوری است باید حقیقه لایحه فوریت داشته باشد نه اینکه تفنن و تفریح باشد مقصود بنده در این لایحه نبوده بطور کلی عرض کردم و الا با اعزام محصل در قسمت وزارت طرق بارویا کاملاً ما موافق هستیم و مخصوصاً وضعیت فعلی هم خیلی طرف اطمینان است اما این را هم عرض کنم که ما همانطور که تمام لوایحی که مربوط براه آهن است بدون اینکه نگاهش کنیم همینطور رای داده ایم ولی بایستی باینکار مهم و مخارج زیادی که هست يك کنترل و نظارتهاى دقیقى هم بشود گاهی شنیده میشود اعتبار برای شمال و گاهی برای جنوب میگیرند. این پولی که داده میشود از محل انحصار قند و چای برای کار مفیدی است اما به بینیم چقدر هم مملکت را در مضیقه میگذارد و چقدر طول دارد که ما بان نتیجه برسیم و سالی چقدر پول گرفته اند از بابت انحصار قند و شکر حالا عجالتاً چیزی که خواستم عرض کنم این است که يك توضیحی داده شود تا حالا از این شاگردانیکه اعزام شده اند آیا کسی مراجعت کرده است و تحصیل شان مدتش چقدر است (روحی - دو سال) در فرنك و آیا وزارت طرق رضایت دارد از طرز تحصیل آنها از عملیات

از مبلغ مقرر در این قانون نماید وزارت طرق مجاز خواهد بود کسر مخارج آن محصل را از صرفه جوئیهای مخارج سایر محصلین بپردازد. تبصره - ماده واحده قانون سیزدهم خرداد ماه ۱۳۰۹ و تبصره يك از قانون اعزام محصلین راه آهن مصوب بیست و ششم مهر ماه ۱۳۰۹ ملغی و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ قابل اجراء خواهد بود. رئیس - مذاکره در کلیات است. آقای دکتر طاهری دکتر طاهری - اولاً به همکار محترم آقای روحی عرض میکنم بنده با سمت مخبری کمیسیون بودجه بنده همیشه مدافع بوده ام از لوایح وزارت طرق اینکه عرض کردم مقصودم این است که کلیه بایستی الفاظ با معانی یکتناسی داشته باشد یعنی وقتی ما میگوییم لایحه فوری است باید حقیقه لایحه فوریت داشته باشد نه اینکه تفنن و تفریح باشد مقصود بنده در این لایحه نبوده بطور کلی عرض کردم و الا با اعزام محصل در قسمت وزارت طرق بارویا کاملاً ما موافق هستیم و مخصوصاً وضعیت فعلی هم خیلی طرف اطمینان است اما این را هم عرض کنم که ما همانطور که تمام لوایحی که مربوط براه آهن است بدون اینکه نگاهش کنیم همینطور رای داده ایم ولی بایستی باینکار مهم و مخارج زیادی که هست يك کنترل و نظارتهاى دقیقى هم بشود گاهی شنیده میشود اعتبار برای شمال و گاهی برای جنوب میگیرند. این پولی که داده میشود از محل انحصار قند و چای برای کار مفیدی است اما به بینیم چقدر هم مملکت را در مضیقه میگذارد و چقدر طول دارد که ما بان نتیجه برسیم و سالی چقدر پول گرفته اند از بابت انحصار قند و شکر حالا عجالتاً چیزی که خواستم عرض کنم این است که يك توضیحی داده شود تا حالا از این شاگردانیکه اعزام شده اند آیا کسی مراجعت کرده است و تحصیل شان مدتش چقدر است (روحی - دو سال) در فرنك و آیا وزارت طرق رضایت دارد از طرز تحصیل آنها از عملیات

آنها و سرپرست آنها کیست و آیا سرپرست مخصوصی دارند یا جزء سرپرستی شاگردان اعزامی است که از طرف وزارت معارف رفته اند. اینها را خواستم آقای کفیل محترم توضیحاتی بدهند که مجلس مستحضر باشد از این کار هائی که می شود. (صحیح است)

کفیل وزارت طرق (سرتهب عبدالمجید میرزا فیروز) - خیلی خوشوقت هستم که نماینده محترم این توضیحات را خواستند نسبت محصلینی که امروز در مضیقه هستند بواسطه تغییر تسعیر که در این مقام محترم از آقایان تقاضا شده که چاره بکنند و بغوریت رأی بدهند. اینکه نرخ ثابتی معین شده است برای جلوگیری از این مضیقه است اما شاگردانی که در اروپا هستند از طرف وزارت طرق در نمالک مختلفه تحصیل میکنند در انگلستان هستند در فرانسه در بلژیک در آلمان و در امریکا هم هستند و در هر مملکتی هم البته مخارج تفاوت میکنند و البته نمیشود یکسان تصور کرد. ما این جا هفتاد و دو نفر شاگرد علمی و عملی داریم که کار میکنند شاگردان علمی را سه سال یا چهار سال وزارت طرق از آنها پرستاری میکند و نگاه میدارد و از بین شاگرد هائی و جوانانی که در اینجا دوره تحصیلاتشان را خاتمه داده اند بطور مسابقه آنها را اعزام داشته اند و سرپرست هم دارند و در تحت سرپرستی سرهنگ ریاضی در فرانسه هستند و از اغلب آنها هم وزارت طرق بواسطه راپرتهای جامعی که ماهیانه سرهنگ ریاضی از آنها میدهند از تحصیلاتشان راضی هستند گمان میکنم توضیحات من کافی باشد.

رئیس - آقایان موافقین با ورود در مواد قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود:

ماده اول - مجلس شورای ملی مخارج تحصیل نود نفر محصلین فنون علمی و عملی مربوط براه آهن را از قرار سالیانه خدمتوسط نفری دو بیست و ده (۲۱۰) پهلوی طلا تصویب و بوزارت طرق اجازه میدهد معادل این مبلغ وجه آنرا بریال نرخ روز از محل عایدات انحصار قند و شکر از وزارت مالیه دریافت دارد مخارج ایاب و ذهاب و سرپرستی

وزیر داخله - این نکته را که فرمودند اساساً صحیح است و وزارت معارف و سایر وزارتخانهها که محصل اروپا فرستاده اند این نکته را در نظر داشته اند و البته رعایت هم می کنند ولی چیزی که هست و اینکه اسباب اختلاف می شود در مخارج نوع تحصیلات است و خصوصاً در قسمت های عملی مثلاً وزارت طرق يك عده محصل دارد که علاوه بر تحصیلاتی که کردند يك قسمت های فنی راه هم باید تحصیل کنند و البته این مخارجش غیر از شاگردی است که در کلاس مشغول کار است یا شعبه طب را می خواند (صحیح است) و حقوقی راهم که باینها میدهند باید فرق داشته باشد همینطور مدارس مختلفه فرق می کند مخارج شان در نمالک مختلفه فرق دارد امروز تسعیر پول فرق میکند این اختلافات که پیش می آید در ظاهر امر تفاوت می کند ولی در سایر مطالب البته هیچ تفاوتی ندارند

رئیس - آقایانی که با ماده اول موافقت دارند قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم خوانده می شود ماده دوم - در صورتیکه مخارج سالیانه هر يك از محصلین مزبور در ماده فوق معلوم شود در نتیجه گرانی معیشت مملکتی که محصل در آنجا تحصیل مینماید تجاوز از مبلغ مقرر در این قانون نماید وزارت طرق مجاز خواهد بود کسر مخارج آن محصل را از صرفه جوئی های مخارج سایر محصلین بردارد

تبصره - ماده واحده قانون سیزدهم خردادماه ۱۳۰۹ و تبصره يك از قانون اعزام محصلین راه آهن مصوب بیست و ششم مهرماه ۱۳۰۹ ملغی و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ قابل اجرا خواهد بود

رئیس - آقای شریعت زاده.

شریعت زاده - بنده نظری داشتم این جا مینویسد قوانین سابقه ملغی است و این قانون از اول فروردین اجرا می شود اگر منظور این است که قانون سابق که تجویز مخارج را می کند ملغی باشد در این دو ماهه که نمی شود آنوقت چه کار خواهند کرد چون نمی شود

پرداخت اگر از اول فروردین این قوانین ملغی می شود که تبصره این قسمت را نمی رساند

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده معتقدم يك مرتبه تبصره را بخوانند اگر اشکال وارد است که رفع شود و نوشته شود از اول فروردین ۱۳۱۲ ملغی است قوانین سابقه و این قانون اجرا می شود

مؤید احمدی - در تبصره است

رئیس - بخوانید

تبصره - ماده واحده قانون ۱۳ خردادماه ۱۳۰۹ و تبصره يك از قانون اعزام محصلین راه آهن مصوب ۲۶ مهرماه ۱۳۰۹ ملغی و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ قابل اجرا خواهد بود

نمایندگان - صحیح است. اشکالی ندارد

رئیس - اشکالی نیست؟

نمایندگان - خیر درست است مطلب.

وزیر داخله - این جا در آخر تبصره ماده دوم نوشته شده است قابل اجرا خواهد بود بنده تصور میکنم بجای این جمله بهتر است نوشته شود بموقع اجرا گذاشته خواهد شد این اصلاح عبارتی بنظر بنده لازم است (صحیح است)

رئیس - آقای طهرانچی

طهرانچی - عرض کنم که بنده در اول اجازه خواسته بودم نوبه به بنده نرسید بنده توضیحی می خواستم بدهند در ماده اول نوشته شده پهلوی طلا این که این جا در ماده قید شده پهلوی طلا آیا منظور چیست؟ منظور پهلوی است که صد ریال است یا منظورشان پهلوی طلا است که تفاوت پیدا می کند و ۱۳ تومان و کسری قیمتش است بالاخره با ریال حساب می شود که سیزده تومان و کسری است یا با صد و بیست و چهار فرانک یا لیره هشتاد و پنج فرانک قیمت لیره کاغذی فعلی (خبر آقا ۱۲۴ فرانک است) بهر حال از این پهلوی مقصودشان چه است توضیح بدهند که پهلوی طلا صد ریال است یا ۱۲۴ فرانک است یا لیره کاغذی ۸۵ فرانک چه منظوری است این را توضیح بدهند

وزیر داخله - چون مطلب مربوطه بمعاملات اسماری است برای اینکه نرخ ثابت اسعار خارجی در نظر است این جهت پهلوی طلا نوشتیم (صحیح است)

رئیس - آقابانیکه با ماده دوم با اصلاحی که آقای وزیر داخله یادآوری کردند موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. مذاکره در کلیات ثانی است مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) آقابانیکه موافقت ورقت سفید خواهند داد.

(اخذ واستخراج آراء بعمل آمده ۷۷ ورقه - قید تعداد شد)

رئیس - عده حضار در موقع اعلام رای ۸۸ نفر با کثرت ۷۷ رای تصویب شده *

[۸ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه]
رئیس - اگر اجازه می فرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آینده سه شنبه پس فردا ساعت هفت بعد از ظهر دستور لوابیح موجوده (صحیح است) (مجلس ساعت ده بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ششصد و بیست و دوهزار ریال (۶۲۲۰۰۰) و پانصد و پنجاه

پهلوی از بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف و بودجه کل مملکتی از اعتبارات مشروحه ذیل:

شرح اعتبار	میزان اعتبار	مبلغی که کسر میشود	باقی
۱ - ماده ۳ از فقره ۲	۸۰۰۰۰۰	۴۳۰۰۰۰	۲۷۰۰۰۰ ریال
۲ - ماده ۴ از فقره ۲	۲۳۵۰۰۰۰	۱۸۲۰۰۰	۲۱۶۸۰۰۰
۳ - ماده ۶ از فقره ۲	۷۵۰ پهلوی	۵۵۰ پهلوی	۲۰۰ پهلوی
۴ - ماده ۷ از فقره ۲	۵۵۰۰۰۰ ریال	۱۰۰۰۰۰ ریال	۴۵۰۰۰۰ ریال
بودجه کل مملکتی			
		۶۲۲۰۰۰ ریال	
		۵۵۰ پهلوی	
		۱۹۹۸۰۶۱۰ ریال	
		۱۷۱۲۱ پهلوی	

ماده ۱ فصل ۹ بودجه مملکتی ۱۳۱۱

کسر و باعتبار مواد ذیل علاوه نماید.

شرح اعتبار	میزان اعتبار	مبلغی که علاوه میشود	جمع
۱ - ماده ۱۱ از فصل ۲ خرید ملزومات	۲۰۰۰۰۰۰ ریال	۱۴۵۹۵۷ ریال	۳۴۵۹۵۷ ریال
۲ - ماده ۱۲ از فصل ۲ مطبوعات	۸۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
۳ - ماده ۱۴ از فصل ۲ کرایه تعمیرات و غیره	۶۶۵۰۰۰	۸۶۴۲۰	۷۵۱۴۲۰
۴ - ماده ۱۷ از فصل ۲ خرج سفر و عیلق اسب	۴۵۰۰۰۰	۸۹۰۲۳	۵۳۹۰۲۳
۵ - ماده ۱۸ از فصل ۲ مخارج اتوموبیل	۱۹۶۰۰	۱۱۰۰۰	۳۰۶۰۰
۶ - ماده ۱۹ از فصل ۲ ملبوس مستخدمین جزء	۶۰۰۰۰	۲۶۰۰	۶۲۶۰۰
۷ - ماده ۳۳ از فصل ۳ صرف قوه و تعمیر سیم	۳۹۰۰۰۰	۸۷۰۰۰	۴۷۷۰۰۰
جمع			
		۵۵۰ پهلوی	۲۵۵۰ پهلوی
		۴۴۲۰۰۰ ریال	
		۵۵۰ پهلوی	
۸ - ماده ۲ از فصل ۹ بودجه مملکتی ساختمان عمارت پست و گمرک	۹۰۰۰۰۰ ریال	۱۸۰۰۰۰ ریال	۱۰۸۰۰۰۰ ریال
جمع کل			
		۶۲۶۰۰۰ ریال	
		۵۵۰ پهلوی	

✽ اسامی موافقین - آقایان: ثقة الاسلامی - طباطبائی دینا - دکتر سنگ - معتمد سنگ - محمد علی میرزا دولتشاهی - محمد تقی خان اسعد - فتحعلیخان بختیار - دکتر شیخ - اقبال - فهیمی - ملک مدنی - هزارجریبی - اعتبار - ارگانی - یارعلی - حیدری - آقا سید محمد محیط - دکتر احتشام - دادور - لاریجانی - دکتر امیراعلم - حسینقلی خان نواب - عراقی - دکتر سمعی - مسعودی خراسانی شریفی - حسنعلی میرزادولتشاهی - مولوی - مقدم - فتح الله خان فزونی - نجیر فرمند - موید احمدی - دبیرسهرابی - میرزا محمد حسین نواب کازرونی - حاج محمد رضا بهبهانی - دکتر ملک زاده - دبستانی کرمانی - امیر عامری - امیر ابراهیمی - خواجوی - ابوالحسن خان پیرنیا شریعت زاده - میرزا احمد خان صفاری - منتضی - رضا قلیخان باستانی - مفتی - اسدی - یونس آقا وهاب زاده - مهدوی - میرزا محمد علیخان تربیت - طالش خان - میرزا بانس - بوشهری - دکتر طاهری - علیخان اعظم زنکنه - امیر دولتشاهی - امیر حسین خان بختیار هراز - ملک زاده آملی - میرزا اسد الله فقیه - افسر - مجد ضیائی - فتوحی - اسکندری - سهرابخان ساکینیان - مسعود ثابتی - فراگرو - دهستانی - روحی - ایزدی - احتشام زاده - کفائی - لبقوایی - ناصری - بهبهانی - طهرانچی .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم دی ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

قریغ بودجه سه مالی یکهزار و سیصد و دو مملکتی

ماده اول - حساب عمل بودجه کل سه مالی یکهزار و سیصد و دو شمسی جمعا و خرجا بمبالغ ذیل بالغ است

عایدات	۲۳۱۱۱۸۵۹۷ قران
مخارج	۲۳۳۴۷۰۰۴۷/۳۵ قران
فاضل مخارج نسبت باایدات	۲۳۵۱۴۵۰/۳۵ قران

ماده دوم - مجلس شورای ملی حساب بودجه کل سه مالی یکهزار و سیصد و دو شمسی مملکتی را که بشرح مذکور در فوق می باشد تصویب و مفاسد آنرا بدولت تسلیم مینماید

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه یازدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

نوزده میلیون و يك صد هزار ریال اعتبار اضافی برای عملیات ساختمانی و مخارج مربوطه براه آهن شمال ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است برای ادامه عملیات ساختمانی راه آهن شمال و تعمیر اسکله بندر شاه و تراورس های خط بین بندر شاه و شاهی و خرید ماشین قیراندود کردن تراورسها در سال ۱۳۱۱ مبلغ نوزده میلیون و صد هزار ریال علاوه بر مبلغ هشتاد و نه میلیون و صد هزار ریال اعتباری که بموجب قوانین مصوبه مورخه ۲۸ اسفند ۱۳۱۰ و مورخه ۲۲ شهریور ۱۳۱۱ و مورخه ۲۶ آبان ۱۳۱۱ اعطاء شده از محل عایدات انحصار قند و شکر بوزارت طرق پردازد

تبصره - اعتبارات مصوبه ساختمان راه آهن جنوب و راه آهن شمال شامل پرداخت مخارج تأمینیه راه از حقوق مأمورین تأمین و مخارج مربوطه به آن نیز می باشد

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم دی ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل تشکیلات نظمی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ سیصد هزار (۳۰۰۰۰۰) ریال از اعتبار ماده (۱) و شصت و پنجهزار (۶۵۰۰۰) ریال از ماده ۲ بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل تشکیلات نظمی کسر و باعتبار مواد ذیل اضافه نماید	بماده ۱۱ - برای مخارج ملزومات	۲۰۰۰۰ ریال
	بماده ۱۴ - برای مخارج تعمیرات	۱۵۰۰۰ ریال
	بماده ۱۷ - برای مخارج مسافرت مأمورین	۲۰۰۰۰ ریال

بماده ۲۳ - برای مخارج محبوسین
بماده ۲۵ - برای مخارج کشف جنایات

۳۰۰۰۰۰۰ ریال

۱۰۰۰۰۰ ریال

جمع ۳۶۵۰۰۰۰ ریال

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بمخارج تحصیل نود نفر محصلین فنون علمی و عملی مربوطه به راه آهن

ماده اول - مجلس شورای ملی مخارج تحصیل نود نفر محصلین فنون علمی و عملی مربوط براه آهن را از قرار سالیانه حد متوسط قری دوست و ده (۲۱۰) پهلوی طلا تصویب و بوزارت طرق اجازه میدهد معادل این مبلغ وجه آن را بریال نرخ روز از محل عایدات انحصار قند و شکر از وزارت مالیه دریافت دارد. مخارج ایاب و ذهاب و سرپرستی محصلین مزبور از محل اعتبار عایدات انحصار قند و شکر علاوه بر مخارج تحصیل بوزارت طرق تأدیه خواهد شد

ماده دوم - در صورتیکه مخارج سالیانه هر يك از محصلین مزبور در ماده فوق معلوم شود در نتیجه گرانی همیشه مملکتی که محصل در آنجا تحصیل مینماید تجاوز از مبلغ مقرر در این قانون نماید وزارت طرق مجاز خواهد بود کسر مخارج آن محصل را از صرفه جوئی های مخارج سایر محصلین پردازد

تبصره - ماده واحده قانون سیزدهم خردادماه ۱۳۰۹ و تبصره يك از قانون اعزام محصلین راه آهن مصوب بیست و ششم مهرماه ۱۳۰۹ ملغی و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد
این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه یازدهم دی ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر